

SÁMEDIGGI
SÁMITIGGE
SÁÁ'MTE'Gġ
SAAMELAISKÄRÄJÄT

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

SAAMELAISKÄRÄJÄT ILOITSEVAT POHJOISMAISEN SAAMELAISSOPIMUKSEN HYVÄKSYMISEN ETENEMISESTÄ

Pohjoismaisen saamelaisopimuksen valmistelu ja eteneminen on ollut pitkä prosessi ja sitä on valmisteltu pohjoismaisessa asiantuntijatyöryhmässä kolme vuotta. Sopimusluonnoksen luovuttamisen jälkeen vuonna 2005 pohjoismaisen saamelaisopimuksen edistäminen loppui valtioiden välisessä yhteistyössä moneksi vuodeksi. Nyt neuvottelut sopimuksen hyväksymiseksi alkavat Ruotsin, Suomen ja Norjan valtioiden ja saamelaiskäräjien yhteistyönä vuodesta 2011 lähtien. Tämä päätettiin Ruotsin, Suomen ja Norjan saamelaisasioista vastaavien ministerien ja kyseisten maiden saamelaiskäräjien presidenttien yhteiskokouksessa tänään 22.11.2010 Tukholmassa.

Pohjoismaisen saamelaisopimuksen hyväksyminen on sovittu saatettavan päätökseen viidessä vuodessa. Saamelaiskäräjät ovat toivoneet, että neuvottelut voitaisiin käydä nopeammalla aikataululla, mutta tärkeintä on asian eteneminen. Neuvotteluista on odotettavissa vaikeat. Sopimus olisi historiallinen ja sen hyväksyminen tarkoittaisi maailman ensimmäisen valtiosopimuksen syntyä, minkä tarkoituksena on parantaa usean valtion alueella asuvan alkuperäiskansan, saamelaisten, asemaa.

Ruotsin, Suomen ja Norjan saamelaiskäräjien sekä Venäjän saamelaisten yhteistyöelin, Saamelainen Parlamentaarinen Neuvosto (SPN), odottaa pohjoismaisen saamelaisopimuksen kehittävän saamelaisten rajat ylittävää yhteistyötä entistä paremmaksi lisäten saamelaisten yhteenkuuluvuutta ja luovan SPN:stä saamelaisten yhteisen korkeimman edustuksellisen elimen omine hallintorakenteineen. Vaikka saamelaiskäräjät ovat pohjoismaisen saamelaisopimuksen hyväksymisneuvotteluissa osana valtioiden delegaatiota, saamelaisten ääni on yhteinen. SPN neuvottelee yhtenä rintamana pohjoismaisen saamelaisopimuksen hyväksymiseksi. SPN edellyttää, että pohjoismaisen saamelaisopimus neuvotellaan kokonaisuudessaan ja kaikki sopimusluonnoksen takaamat oikeudet toteutuvat.

Ruotsin saamelaiskäräjien hallituksen puheenjohtaja Ingrid Inga sanoo, että on hyvin ilahduttavaa että kolme Saamelaiskäräjää osallistuvat tasa-arvoisina osapuolina neuvotteluissa pohjoismaisesta saamelaisopimuksesta. Lähdemme siitä, että Saamelaiskäräjien edellytykset osallistua neuvotteluihin turvataan kyseisten valtioiden toimesta. Se seikka että neuvottelujen tulee päättyä viiden vuoden sisällä, merkitsee myös, että Ruotsi tänä aikana voi ilmoittaa aikovansa vahvistaa ja turvata saamelaisten oikeutta itsemääräämiseen ja maiden ja vesien ja luonnonvarojen hallintaan kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaisesti.

Suomen saamelaiskäräjien puheenjohtaja Klemetti Näkkäljärvi sanoo, että Suomen saamelaiskäräjille neuvottelut pohjoismaisen saamelaisopimuksen hyväksymiseksi ovat erityisen tärkeitä, koska Suomi joutuu pohjoismaisen saamelaisopimuksen kautta takaamaan saamelaiselinkeinojen ja -kulttuurin suojan nykyistä paremmin, ratkaisemaan saamelaisten oikeudet maahan ja veteen sekä turvaamaan saamelaiskäräjille riittävät resurssit toimia. Suomen valtio on asettanut useamman vuosikymmenen ajan tavoitteekseen saada kansallinen ratkaisu saamelaisten

SÁMEDIGGI
SÁMITIGGE
SÁÁ'MTE'ĠĠ
SAAMELAISKÄRÄJÄT

maa- ja vesioikeuksista, mutta ratkaisun etsimistä ei ole edes aloitettu. Suomi ei voi enää piiloutua kansallisen ratkaisun hakemisen taakse. Suomen valtion tulee ratkaista saamelaisten maa- ja vesioikeudet viimeistään osana pohjoismaista saamelais sopimusta, siis viiden vuoden kuluessa.

Norjan saamelaiskäräjien presidentti Egil Olli sanoo olevansa hyvin ilahtunut siitä, että neuvottelut pääsevät nyt käyntiin. ”Kuten tiedämme on ollut jonkin verran erimielisyyttä neuvottelusuunnitelmasta, erityisesti Norjassa, mutta kun me nyt tiedämme, että Suomen ja Ruotsin saamelaiskäräjien ja niiden maiden hallitusten välillä vallitsee yksimielisyyttä, niin aloittaminen ei saa olla Norjasta kiinni. Haluan käyttää tilaisuutta hyväkseen kehuakseni Suomea ja Ruotsia tähänastisesta hienosta ja hyvästä prosessista. Ja odotan innolla että alamme tehdä työtä tämän historiallisen asian parissa, eli saadaksemme aikaan saamelais sopimuksen kolmessa pohjoismaassa, jossa asumme”, jatkaa Egil Olli.

Ingrid Inga
Ruotsin saamelaiskäräjät
070 – 773 7762

Klemetti Näkkäläjävi
Suomen saamelaiskäräjät
+358 50 5242109

Egil Olli
Norjan saamelaiskäräjät
+47 78 47 40 00